

คำวินิจฉัยของ นายศักดิ์ เตชะชาญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๒/๒๕๕๕

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาติประชาธิปไตย

นายทะเบียนพรรคการเมือง ผู้ร้อง ยื่นคำร้องและคำร้องเพิ่มเติม ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๓ และวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๕ ตามลำดับ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาติประชาธิปไตย ผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง เนื่องจากผู้ถูกร้องไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยไม่จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง อันเป็นเหตุให้ยุบพรรคชาติประชาธิปไตย ผู้ถูกร้อง ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวนี้ได้

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า พรรคชาติประชาธิปไตย ผู้ถูกร้อง ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ในรอบปี ๒๕๕๖ สำหรับโครงการอบรมผู้ปฏิบัติงานระดับสูง และโครงการหาสมาชิกเพิ่ม จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท และ ๑,๔๗๓,๐๐๐ บาท ตามลำดับไปแล้ว ซึ่งผู้ถูกร้องจะต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย และจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนดังกล่าวในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ แต่ผู้ถูกร้องหาได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่ โดยรายงานการใช้จ่ายเงินพร้อมเอกสารประกอบที่ผู้ถูกร้องยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๗ นั้น สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบแล้วปรากฏว่าไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง อันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงมีเหตุให้ยุบพรรคชาติประชาธิปไตยผู้ถูกร้องตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องและคำร้องเพิ่มเติมไว้ดำเนินการตามข้อกำหนด ฯ และรับไว้พิจารณา
วินิจฉัย

ผู้ถูกร้องชี้แจงปฏิเสธ สรุปว่า ผู้ถูกร้องได้ปฏิบัติตามตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ แล้ว แต่มีความผิดพลาดบกพร่องทางบัญชีโดยไม่ได้ตั้งใจ ทั้งนี้อาจมีใบเสร็จรับเงินให้เป็นไปตามที่ผู้ร้องกำหนดได้เป็นการใช้เงินผิดประเภทเพียงเล็กน้อย ผู้ร้องไม่มีอำนาจร้องเป็นการส่วนตัวได้

พิจารณาคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม คำชี้แจง และเอกสารประกอบแล้ว ที่ผู้ถูกร้องโต้แย้งว่า ผู้ร้องไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยนั้น เห็นว่า ผู้ร้องเป็นนายทะเบียนพรรคการเมือง จึงมีอำนาจดำเนินการตามคำร้องได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๔ และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ทั้งนี้ได้ยื่นคำร้องในฐานะส่วนตัว แต่อย่างไรก็ตาม คำร้องข้อเท็จจริงฟังได้ในเบื้องต้นว่า ผู้ถูกร้องได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๕๖ ตามโครงการหาสมาชิกเพิ่ม จำนวน ๑,๔๗๓,๐๐๐ บาท และโครงการอบรมผู้ปฏิบัติงานระดับสูง จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท โดยได้รับเงินจำนวนดังกล่าวไปแล้ว หลังจากนั้น ผู้ถูกร้องได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองดังกล่าวในรอบปี ๒๕๕๖ ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๗

ประเด็นที่จะพิจารณาวินิจฉัยจึงมีว่า พรรคชาติประชาธิปไตย ผู้ถูกร้อง ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ อันจะเป็นเหตุให้ยุบพรรคชาติประชาธิปไตยตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวตามคำร้องหรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ บัญญัติว่า “พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป”

พิจารณาคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม คำชี้แจง ประกอบการชี้แจงด้วยวาจา แลกเปลี่ยนปิดคดี และเอกสารประกอบแล้ว เห็นว่า รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองของผู้ถูกร้อง ซึ่งประกอบด้วยเอกสารเป็นใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษีของบริษัท ไปติมาดี จำกัด (โรงแรม แกรนด์ ทาวเวอร์ อินน์ กรุงเทพ ฯ) ด้วยนั้น ข้อเท็จจริงได้ความว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ตรวจสอบแล้ว ผลการตรวจสอบปรากฏว่า สำหรับสำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่

๐๒๐๕/๑๔๕๐๑ จำนวนเงิน ๓๒๐,๐๐๐ บาท และเล่มที่/เลขที่ ๐๓๐๑/๑๕๐๒๕ จำนวนเงิน ๕๕,๐๐๐ บาท ของบริษัท ไปติมาดี จำกัด (โรงแรม แกรนด์ ทาวเวอร์ อินน์ กรุงเทพฯ ฯ) ที่ผู้ถูกร้องได้ใช้เป็นหลักฐาน ประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองผู้ถูกร้องในรอบปี ๒๕๔๖ ตามโครงการหาสมาชิกเพิ่ม นั้น สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบกับรายงานการตรวจสอบของสำนักงานสรรพากร ภาค ๑ และสำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษีจากบริษัท ไปติมาดี จำกัด (โรงแรม แกรนด์ ทาวเวอร์ อินน์ กรุงเทพฯ ฯ) แล้ว รายงานของสำนักงานสรรพากร ภาค ๑ ไม่พบเอกสารใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๒๐๕/๑๔๕๐๑ และเล่มที่/เลขที่ ๐๓๐๑/๑๕๐๒๕ ออกให้ MR. SUN AI FANG จำนวนเงิน ๓,๐๗๔ บาท และบริษัท ไปติมาดี จำกัด (โรงแรม แกรนด์ ทาวเวอร์ อินน์ กรุงเทพฯ ฯ) ก็รายงานว่าไม่สามารถจัดหาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๒๐๕/๑๔๕๐๑ ให้ได้ เนื่องจากใบเสร็จรับเงินสิ้นสุดที่เลขที่ ๑๔๕๐๐ และเริ่มเล่มใหม่คือ เล่มที่ ๐๒๕๑ จึงไม่มีเล่มที่/เลขที่ดังกล่าว ส่วนเล่มที่/เลขที่ ๐๓๐๑/๑๕๐๒๕ ออกให้ MR. SUN AI FANG ดังกล่าวแล้ว ซึ่งตรงกับรายงานของสำนักงานสรรพากร ภาค ๑ ดังนั้น จึงฟังได้ตามคำร้องว่า การที่ผู้ถูกร้องนำเอกสารใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษีที่ไม่สามารถตรวจสอบได้และเป็นเอกสารที่ออกให้บุคคลอื่น ทั้งจำนวนเงินก็ไม่ตรงกันกับเอกสารที่บริษัท ไปติมาดี จำกัด (โรงแรม แกรนด์ ทาวเวอร์ อินน์ กรุงเทพฯ ฯ) ออกให้ เป็นการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองฯ ข้ออ้างของผู้ถูกร้องที่ว่า ได้จัดทำรายงานครบถ้วนถูกต้อง แต่ที่ไม่ตรงกัน เพราะมีการผิดพลาดทางบัญชีและใช้เงินผิดประเภทเพียงเล็กน้อย ทั้งไม่อาจจัดหาเอกสารตามกำหนดได้นั้น ไม่อาจรับฟังว่าผู้ถูกร้องได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองถูกต้องตามความเป็นจริงได้ ผู้ถูกร้องจึงมิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ ดังนี้ เมื่อมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น” การไม่ปฏิบัติของผู้ถูกร้องจึงมีเหตุให้ยุบพรรคเสียได้ตามบทบัญญัติดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคชาติประชาธิปไตย

นายศักดิ์ เตชะชาญ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ